

Beleidsplan 2010 – 2014

van de

Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Amsterdam, maart 2010

INHOUDSOPGAVE:

pag. 2	Voorwoord
3	Geschiedenis in een notendop
3	De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark
5	Stand van zaken
	a. Beethovenkavel
	b. RAI
6	c. Kabels- en leidingenbrug
	d. Infrastructuur
	f. Het park zelf
7	Sterkte- en zwakte-analyse
	a. sterke punten
	b. zwakke punten
	c. kansen
8	d. bedreigingen
	Realisering van doelstellingen
	Plan van aanpak
	Zuidas en RAI
9	bescherming en onderhoud bestaande park
	contacten met de overheid
	monumentenstatus
	communicatie
10	organisatie van activiteiten
	Prioriteiten
11	Tenslotte

Voorwoord

Het eerste beleidsplan van de vereniging, dat de periode 2004 t/m 2008 omvatte, begon met de constatering dat er rond het Beatrixpark altijd wel wat te doen was. In de jaren '70 was er de Floriade, die grote delen van het park een ander aanzien gaf, in de jaren '80 confiskeerde de RAI de prachtige zuidoost hoek, in de jaren '90 kwam als compensatie daarvoor in de zuidwesthoek de zo geheten “Natte Vallei”.

Vanaf 2000 worden er plannen gemaakt voor enorme hoogbouw in de zuidwesthoek van het park (het zgn Beethovenkavel), met als consequentie dat een groot deel van diezelfde “Natte Vallei” weer verdwijnt.

Ook aan de oostkant van het park zijn nieuwe bedreigingen: daar is de RAI bezig met plannen voor een giga-hotel van ca. 80 meter hoogte, te situeren bij het haventje in de Boerenwetering.

Verder heeft de gemeente in het kader van de vervolgonwikkeling van het Zuidasgebied het voornemen aan de zuidkant van het park de kabels- en leidingenbundel van de Nutsvoorzieningen via een hoge (wandel)brug over de A10 heen te trekken, met aanlanding in de groene hoek achter de RAI.

Zo dreigt het park ingeklemd te raken tussen twee hoogbouwlocaties en een hoge leidingenbrug en daarmee zijn unieke landschapstijl geheel te verliezen.

In die context moeten wij ons afvragen: “Wat is er eigenlijk terecht gekomen van al die beleidsvoornemens van vijf jaar geleden? Blijft er onder de huidige omstandigheden nog wel een toekomst voor het park over? Trouwens, kunnen wij daar eigenlijk nog wel iets aan sturen?”

Met onderstaand beleidsplan geven wij aan -misschien tegen beter weten in-, wat wij in de komende vijf jaren toch nog denken te kunnen bereiken voor het behoud en zelfs ter verbetering van het Beatrixpark. Wij laten dit plan in feite een jaar te laat ingaan, omdat er in 2009 nog (te) veel elementaire zaken onduidelijk waren, zoals:

- de vormgeving van het samengaan van de stadsdelen Oud Zuid en Zuideramstel;
- het doorgaan van het ondergronds brengen van de A10;
- de opzet van de grootstedelijke Structuurvisie met in het verlengde daarvan de Hoofdgroenstructuur;
- de inhoud van het “Beatrixpark – Beheerplan”.

Wij leggen hiermee ten behoeve van onze leden en andere belangstellenden (politici, omwonenden, media) onze overwegingen en onze doeleinden voor een overzienbare periode vast, met de bedoeling dat de lezer onze visie niet alleen kent, maar ook overneemt en helpt uitdragen.

Amsterdam, maart 2010

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Geschiedenis in een notendop

Het Beatrixpark is in de periode 1936-1938 als werkverschaffingsproject aangelegd naar het ontwerp van de in de regio Amsterdam legendarische mej. Jakoba H. Mulder van de gemeentelijke dienst Stadsontwikkeling. Het park strekte zich in eerste instantie uit vanaf het Scheldeplein tot aan de (pas na de 2e wereldoorlog daadwerkelijk) verlengde Beethovenstraat

Vanaf 1958, toen de nieuwe RAI gebouwd werd, besloeg het park het gebied tussen het oostelijke deel van de Prinses Irenestraat, de Beethovenstraat (achter de oostelijke strokenbouw van de Cornelis Dopperkade), het Zuideramstelkanaal, de villa's van de Diepenbrockstraat, de Boerenwetering en het RAI-Congrescentrum.

In 1972 werd het park onderdeel van de Floriade. Een groot aantal Floriade-elementen werd nadien gehandhaafd en enkele daarvan zijn ook nu nog aanwezig: de Artsenijhof, het klinkerpad in de grote speelweide, de kastanjering met palissade rond de grote vijver, het ere-plateau en de nog te renoveren paviljoentjes.

Ondanks hevige protesten uit de buurt kreeg de RAI aan het begin van de jaren '90 van het stadsbestuur toestemming voor de bouw van de Parkhal in het aantrekkelijke zuid-oostelijke deel van het park. Verscheidene bijzondere restanten van het Floriade-project gingen toen alsnog verloren. De rustieke Groene Zoom naar het Amstelpark is sindsdien verworpen tot een aan- en afvoerroute van de Parkhal, met een fietspad ernaast.

Ter compensatie van het verloren gegane deel werd in 1993 een braakliggende strook tussen A10, Beethovenstraat en St. Nicolaas Lyceum aan het park toegevoegd: de Natte Vallei.

Deze Natte Vallei is echter sinds het begin van deze eeuw weer doelwit van nieuwe, ambitieuze gemeentelijke plannenmakerij voor de ontwikkeling van de Zuidas geworden. Hier geldt overigens wel de afspraak: wat er van het park af gaat, wordt straks na de sloop van het St. Nicolaas Lyceum weer gecompenseerd ("Rood voor Groen / Groen voor Rood")

Het park ligt op opgespoten grond en heeft daarom voor Amsterdamse begrippen een vrij bijzondere vegetatie. Het oudste deel is ontworpen als landschapspark, waarin in Engelse stijl heuvels, vijvers, beekjes en kronkelige paden zijn aangelegd. Het omvat een zeldzaam bomenbestand, dat veel belangstelling trekt. Bovendien huizen er diverse bijzondere soorten vogels en vlinders.

Het Beatrixpark is mede als gevolg van zijn wat afgelegen situering altijd een rustig stadspark gebleven, waarvan het oude deel als een parel in het Amsterdamse parkenbestand wordt gewaardeerd. In 2005 besloot de gemeente dit deel als gemeentelijk monument aan te wijzen.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark werd op 4 december 1981 opgericht door een aantal buurtbewoners, die voorzagen dat de aan de orde zijnde uitbreiding van de RAI en de daarop volgende planning van het WTC een aanslag op het park zouden (kunnen) gaan doen. Het tekende zich immers af, dat het park geheel of gedeeltelijk ten prooi zou vallen aan bebouwing en/of de aanleg van parkeervoorzieningen. Zij vreesden een snelle verloedering en wilden zich daartegen met alle macht verzetten.

Het initiatief sloeg aan en diverse acties volgden. De bouw van de Parkhal kon niet meer worden tegengehouden, maar verdere uitbreiding van de RAI en andere bebouwing in het park is tot de komst van de Zuidas niet meer serieus aan de orde geweest. Het park bleef sindsdien -weliswaar in verkleinde opzet- bestaan, en de kans dat het opgeheven zal worden is nu uitgesloten.

De vereniging is intussen erkend als een zgn. ANBI. Zij telde begin 2010 circa 1200 leden.

Doel en middelen

De vereniging stelt zich te doel: “het bevorderen van het leefmilieu in Amsterdam. Zij richt zich daarbij in het bijzonder op het Beatrixpark en omgeving en op de daar aanwezige flora en fauna”. Overwogen wordt deze doelstelling enigszins te verruimen.

De vereniging probeert blijkens haar statuten dit doel onder meer te bereiken door:

- het geven van voorlichting;
- het organiseren van manifestaties, zoals parkconcerten, groen-excursies, picknicks, e.d.;
- het tegengaan van activiteiten, voorzover die beogen parkeergelegenheid, wegeaanleg of bebouwing e.d. te realiseren in het Beatrixpark en aangrenzende groengebieden;
- het organiseren van jeugdactiviteiten.

Om recht te doen aan deze doelstelling onderneemt / ondersteunt de vereniging via het bestuur onder meer de volgende activiteiten:

a. belangenbehartiging

- overleggen met gemeente c.q. stadsdeel en Projectbureau Zuidas inzake allerlei facetten van planning, uitvoering en beheer;
- lobbyen bij beleidmakers, e.d.;
- samenwerken met andere organisaties
- PR en communicatie over actuele onderwerpen;
- informeren en (in voorkomende gevallen) polsen van de achterban;
- signaleren van ongewenste situaties in het park;
- inschakeling van deskundigen in bijzondere gevallen;
- voeren van rechtsgedingen

b. organisatie bijzondere zaken:

- manifestaties, excursies, e.d.;
- verkrijging van (waarderings)subsidies t.b.v. vrijwilligerswerk;
- werving vrijwilligers.

c. uitvoeren van werkzaamheden in het park-activiteiten

- wieden in de Artsenijhof;
- verwijderen van drijfvuil uit de waterpartijen;
- incidentele schoonmaakacties.

Verantwoording

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af in de algemene ledenvergadering aan de hand van schriftelijke rapportages, jaarstukken en financiële gegevens, die gewoonlijk via de Nieuwsbrief die 2 x per jaar verschijnt worden gepubliceerd.

Voorts biedt het bestuur via de website van de vereniging (www.vriendenbeatrixpark.nl) uitgebreide informatie over het park en zijn omgeving in de ruimste zin, zoals historische achtergronden, diverse (verwijzingen naar) documentatie, een fotoarchief, e.d. Tevens worden de leden en andere belangstellenden hiermee op de hoogte gehouden van actuele zaken.

Stand van Zaken

Om een startpunt voor dit beleidsplan te bepalen geven wij de begin 2010 bestaande c.q. bekende stand van zaken en de verschillende ontwikkelingen rondom en in het park weer.

a. Beethovenkavel

- Het voornemen van de plannenmakers van de Zuidas was van oudsher om de A-10 alsmede de trein – en metrospooren even voorbij de RAI tot aan de VU ondergronds te brengen, het zogeheten “Dokmodel”. Er werd aanvankelijk zelfs gedacht aan de wenselijkheid om ter hoogte van de Beethovenstraat een extra afslag door het park te laten lopen, maar dat idee is intussen verlaten. Mede als gevolg van de economische crisis moesten de aanvankelijke plannen voor het aan te leggen dok sterk worden vereenvoudigd. Inmiddels hebben gemeente en rijk besloten (onder voorbehoud van parlementaire instemming) om in 2013 te beginnen met het ondergronds brengen van de A10, waarna opnieuw wordt bekeken of vervolgens ook metro en spoor in een tunnel worden gelegd (2019). Bij het ter perse gaan van dit beleidsplan was nog niet duidelijk hoe deze plannen gerealiseerd gaan worden en welke consequenties dat zal hebben voor het park.
- In het Project- en Uitvoeringsbesluit Beethoven, dat een gebied in de uiterste zuidwesthoek van het Beatrixpark omvat (begrensd door A10, Beethovenstraat, Prinses Irenestraat en het oostelijke deel van de Natte Vallei), wordt een bouwvolume aangegeven van 60.000 m2 kantoren en woningen met daarnaast ca. 27.000 m2 voorzieningen, waaronder 2 musea (een Designmuseum van 7.000 m2 en een privaat museum van 10.000 m2) en nieuwbouw van het St. Nicolaas Lyceum. Dit totaal is ruim 20.000 m2 meer dan bij de start van de planning in 2004 werd aangekondigd...
- De vereniging heeft zich zonder succes verzet tegen de voortijdige bomenkap in het westelijke deel van de Natte Vallei. Intussen staat vast, dat daar op z'n vroegst in 2013 de voorgenomen bouw van het hoofdkantoor van AKZO Nobel van start zal gaan. Andere plannen in die hoek zijn niet langer concreet in voorbereiding.
- Op de plaats van de inmiddels gesloopte Christus Geboorte-kerk zal naar verwachting eind 2010 begonnen worden met de bouw van het nieuwe St. Nicolaas Lyceum.
- Grenzend aan de gevel van deze nieuwe school zal langs de Prinses Irenestraat een gracht van ca. 15 meter breed worden aangelegd, die gaat aansluiten op de zgn. Beethovenvijver. Van gemeentewege wordt onderzocht of deze gracht onderdeel kan gaan vormen van een doorvaartroute voor pleziervaartuigen onder de Beethovenstraat door naar het haventje bij het Spinoza Lyceum. Ons bestuur voelt daar niets voor, omdat daarmee luidruchtige oeverrecreatie dreigt te ontstaan met grote risico's voor beschadiging en verstoring van flora en fauna.

b. RAI

- In 2008 werden plannen gepresenteerd voor de bouw van een giga-hotel (800 bedden/600 à 800 kamers/ max. 85 meter hoog!) op de plaats van het huidige Strand Zuid naast het haventje in de Boerenwetering. Tegen dit voornemen heeft de vereniging formeel bezwaar gemaakt. Bij het ter perse gaan van dit beleidsplan was geen enkele vordering in de plannen merkbaar.
- Eveneens in 2008 liet het Bisdom Haarlem weten dat men op het RAI-terrein zoekt naar een lokatie voor de bouw van een nieuw Kerkelijk Centrum ter grootte van ca. 900 m2, zulk ter compensatie van de gesloopte Christus Geboorte-kerk aan de Prinses Irenestraat. Voor de goede orde heeft de vereniging erop gewezen, dat in het park geen toegangswegen e.d. mogen worden gepland. Informeel is begin 2010 vernomen dat het Bisdom zijn verzoek heeft ingetrokken.

c. Kabels- en leidingenbrug

Voor het geval de A10 in de komende decennia ooit nog ondergronds wordt gebracht, is het nu in de planning onvermijdelijk dat er een smalle brug over de snelweg wordt gebouwd, waaraan de kabels en leidingen worden gehangen, die van het zuidelijke deel van de Zuidas naar het noordelijke deel moeten worden getrokken. Deze brug, die tevens voor voetgangers zal gaan dienen, gaat zo'n 15 m hoog boven het park uitsteken. De brug zal aanlanden op het stuk groen aan de RAI-zijde naast de Vuistenheuvel. Gevreesd moet worden dat dit nieuwe kunstwerk in allerlei zichtlijnen zal liggen en dus een aantasting van het parklandschap gaat vormen. Als de ondertunneling mettertijd toch nog doorgang vindt, kunnen de leidingen in de tunnelmond worden verwerkt en kan de brug weer verdwijnen.

Met deze aanleg wordt opnieuw een nader te bepalen aantal m²'s aan het park onttrokken. Dus zal het bestuur ook hier de toepassing van "Rood voor Groen – Groen voor Rood" claimen.

d. Infrastructuur

a. Beethovenstraat-zijde

– Als gevolg van de geplande bouwactiviteiten in het Beethovenkavel zal de huidige fietsroute langs de Natte Vallei moeten worden verplaatst; gezocht wordt nog naar een goed alternatief. Wanneer de voorgenomen verlaging van de Beethovenstraat doorgaat, zal ook de huidige fietsers- en voetgangerstunnel onder de Beethovenstraat verdwijnen.

E.e.a. impliceert, dat er in plaats van de huidige kruisingvrije en snelle oost-west fietsroute een route met stoplichten moet gaan komen.

– In de plannen wordt ervan uit gegaan, dat de nieuwbouw van kantoren, school en woningen met de auto alleen bereikbaar zal zijn via een nieuwe weg, die in het verlengde van het Matthijs Vermeulenpad langs het talud van de huidige A10 zal lopen, met rechtstreekse aansluiting op een grote daar te bouwen ondergrondse parkeergarage.

– De in te korten oostelijke Prinses Irenestraat zal uitmonden bij het te bouwen (Design?-)museum. De straat krijgt daarmee een geheel andere functie dan nu het geval is.

b. RAI-zijde

Als de bouw van het giga-hotel doorgang mocht vinden:

– zal de huidige noord-zuid fietsroute dwars door het RAI-terrein vermoedelijk worden opgeheven. Van gemeentewege is toegezegd, dat er in ieder geval een passend alternatief zal gaan komen.

– zal de toegangsweg gaan lopen vanaf de Wielingenstraat tussen de Boerenwetering en de expositiehallen door. Daar dreigt dus veel geluidsoverlast in de richting van het park te ontstaan.

e. Het park zelf

– In het gemeentelijke rapport "Verbetering Beatrixpark – Wensbeeld voor de toekomst" (2004) is een aantal voornemens vastgelegd voor de toekomstige onderhoudsactiviteiten.

Een groot deel daarvan is intussen uitgevoerd: de beplanting rondom de grote vijver is vernieuwd, de bestrating van de grote speelweide is aangepast, de opknopbeurt van het ereplateau is voltooid, de speeltoestellen bij het kinderbadje zijn grotendeels vervangen, de omgeving daarvan is ogeknapt en op diverse plaatsen in het park zijn informatieborden geplaatst.

Geactualiseerde informatie over het uitlaten van honden ontbreekt nog steeds, terwijl de noodzakelijke vervanging van het toiletgebouwtje moet wachten tot 2011.

– Het in opdracht van het stadsdeel Zuideramstel geschreven "Beheerplan Beatrixpark", bedoeld voor de komende 10 jaar, is in concept gereed en intussen door het bestuur van de vereniging (daarbij gesteund door enkele deskundigen) van commentaar voorzien. Verwacht wordt dat in de loop van 2010 overeenstemming over dit plan wordt bereikt.

– In opdracht van het Projectbureau Zuidas is een "Quickscan Beatrixpark" gemaakt waarmee beoogd wordt m.n. in het zuidelijke deel van het park in aansluiting op de hoogbouw van het Beethovenkavel allerlei aanpassingen en verbeteringen te ontwikkelen. Over de opzet van die verbeteringen moet de discussie nog beginnen.

Sterkte- en zwakte-analyse

a. Sterke punten

- Het voortbestaan alsmede de verbetering van het park wordt door alle betrokken overheden onderschreven. Dat gegeven wordt nog versterkt door de status van gemeentelijk monument van het oudste deel van het park. Daarmee zijn de oorspronkelijke structuur en kwaliteit gewaarborgd.
- Lag het park tot 2010 enigszins aan de rand van het Stadsdeel Zuideramstel, recent is als gevolg van de hergroepering van de stadsdelen het park heel centraal komen te liggen in het nieuw gevormde stadsdeel Zuid, waardoor het draagvlak voor behoud van het park sterk is verbreed.
- In de afgelopen jaren is het bestuurlijke overleg met het Stadsdeel Zuideramstel en het ambtelijke overleg met het Projectbureau Zuidas nader gestructureerd; het vindt als regel in goede sfeer en op basis van vertrouwen plaats. Hetzelfde geldt voor de contacten met de afdeling Groenvoorzieningen van Zuideramstel.
- De vereniging heeft menskracht en middelen ter beschikking om zich in voorkomende gevallen ook in geschillen, procedures, e.d. te laten horen.
- In Amsterdam-Zuid zijn in het zgn. Parken-Overleg verscheidene “groen-verenigingen” actief, die zich in voorkomende gevallen ook als pressiegroep(en) manifesteren.

b. Zwakke punten

- Onverminderd is de geringe greep (ook van overheden) op agenda's, wensen en afspraken van ING Vastgoed, RAI, St. Nicolaas Lyceum en andere eigenaren van belendingen.
- Zolang de huidige (krediet)crisis aanhoudt, is het onduidelijk hoe hard de met onze vereniging gemaakte afspraken in de praktijk zijn.
- Bij belangenafwegingen in de gemeenteraad heeft de vereniging allengs de ervaring overgehouden dat commissievergaderingen, hoorzittingen en andere inspraakprocedures er louter voor de vorm zijn en niet voor de inhoud.
- Het bestaande goed gestructureerde overleg met het voormalige Stadsdeel Zuideramstel moet wellicht voor een groot deel opnieuw worden bevochten in het nieuwe Stadsdeel Zuid.
- Het is nog de vraag of het park de komende jaren wel de aandacht krijgt die het naar onze mening verdient. Het Stadsdeel Zuid heeft immers een groot aantal parken te beheren en de daarvoor benodigde middelen zullen -vrezende wij- beperkt zijn vanwege de financiële positie van de gemeente.
- De exacte m2-gegevens van de afspraak “Rood voor Groen – Groen voor Rood” zijn nog steeds niet bindend vastgelegd..

c. Kansen

- In het gemeentelijke beleid kan als verlengstuk van de Zuidas-ambities op de huidige lokatie een goed geutiliseerd park niet ontbreken.
- Het gestructureerde overleg dat de diverse gemeentelijke organen met onze vereniging voeren is ook voor de gemeente belangrijk.
- De huidige (krediet)crisis zal waarschijnlijk leiden tot herbezinning bij de bouwers en wellicht ook tot vermindering van het bouwvolume van de aan het park grenzende projecten.
- De “Rood voor Groen – Groen voor Rood”-afpraak kan eerder dan gepland al worden uitgevoerd, nl. direct na de sloop* van het huidige St. Nicolaas Lyceum en waarschijnlijk nog voor de bouw van andere projecten.

* In maart 2010 was nog onduidelijk of het sterk verouderde Lyceum (met convict en kapel) alsnog -zoals de Bond Heemschut onverhoeds bleek te wensen- op de Monumentenlijst zou terecht komen. Gelet op alle met de gemeente gemaakte afspraken is vervulling van deze wens voor ons onacceptabel; alleen de kapel mag blijven..

d. Bedreigingen

- De enorme hoogbouw, die zowel in de zuidwesthoek (Beethovenkavel) als aan de oostkant (RAI) is gepland, zal het karakter en de beleving van het park definitief aantasten.
- De dynamiek van het planningsproces leidt bij het Projectbureau Zuidas nogal eens tot streefdata, die niet of slecht passen in vigerende bestemmingsplan-, vergunningen- of andere procedures. M.n. als gevolg van (te) vroeg afgegeven c.q. uitgevoerde kapvergunningen dreigt veel ontijdig bomenverlies.
- De geplande kabels- en leidingenbrug met aanlanding in het park en de ondergrondse bundeling, die van uit het gebied achter de RAI naar de Prinses Irenestraat moet worden getrokken, zal jarenlang van het zuidelijk deel van het park een open bouwput en/of een bouwverkeersroute maken.
- Bouwactiviteiten aan de nieuwe grenzen van het park kunnen gemakkelijk leiden tot herziening van de in het Project- en Uitvoeringsbesluit vastgelegde afspraken over het verbod van bouwverkeer, opslagruimte, parkeren, e.d., in het park tijdens de bouw.
- Ook na de bouw dreigt het park onderwerp te worden van ontheffingenbeleid voor voertuigen (musea, theehuis, evenementen, e.d.).
- Bij het veranderen van de vluchtstroken in spitsstroken op de A10 zal m.n. in de spits het vracht- en andere verkeer gewongen worden uiterst rechts te rijden, dus veel dichters langs de lage en ondeugdelijke geluisschermen; dat zal leiden tot meer stank en lawaai in het park. Ook de aanleg zal (tijdelijk) voor veel overlast zorgen.
- Bij het ondergronds brengen van de A10 zal het park jarenlang grenzen aan een diepe bouwput, met alle risico's van ongeoorloofd gebruik van park(delen) en paden..
- In de Hoofdgroenstructuur is aangegeven, dat men aan de parken ook "feest"-functies wil toevoegen die naar onze mening in een klassiek landschapspark niet wenselijk zijn.

Realisering van doelstellingen

Het bestuursbeleid blijft onveranderd gericht op het realiseren en instandhouden van een parkleefmilieu van de hoogst mogelijke kwaliteit.

In de afgelopen jaren is er al wel het een en ander bereikt. We noemen:

- het tegenhouden van de zgn. 3e afslag van de A10 door het park
- de verwerving van de gemeentelijke monumentenstatus van het park (2005);
- de structurering van het zgn. "4seizoenen-overleg", zijnde het kwartaaloverleg met de afd. Groenvoorzieningen over aan de orde zijnde (beleids)ontwikkelingen;
- de structurering van het 2-maandelijkse overleg met het Projectbureau Zuidas;
- de totstandkoming van een jaarlijks ééndags muzieffestival;
- de subsidiëring door het Stadsdeel Zuideramstel van het vrijwilligerswerk in de Artsenijhof, waar vrijwilligers al sinds 2000 het onderhoud van de (medicinale) planten verzorgen;
- de ontwikkeling van een verzorgde, actuele website en van een full color halfjaarlijkse Nieuwsbrief.

Waren we in 2004 nog gericht op allerlei voornamelijk praktische doelen en wensen, in de komende periode komt ook de behoefte aan verdergaande betrokkenheid bij het overheidsbeleid ten aanzien van het park concreet aan de orde.

Veel energie zal moeten worden gestoken in het initiëren, toetsen en kritisch blijven volgen van ontwikkelingen van alle deelprojecten in het Beethovenkavel en van de RAI om te voorkomen dat eerder gemaakte afspraken en uitgesproken intenties niet of slecht worden nagekomen. Met name de afspraak "Rood voor Groen – Groen voor Rood" vergt een voortdurende oplettendheid.

Daarnaast staat de optimalisering van het huidige park en de verbetering (of tenminste: de handhaving) van de kwaliteit daarvan centraal. Wij zullen ons dus actief bezig houden met de planning en uitvoering van het op stapel staande "Beheerplan Beatrixpark" en met de ideeën, die nog van het Projectbureau Zuidas gaan komen.

Plan van aanpak

Zuidas en RAI

De vereniging blijft in de persoon van een of meer bestuursleden deelnemen aan alle vormen van overleg en inspraak en probeert met heldere standpunten en initiatieven de aan de orde komende zaken te beïnvloeden.

Het bestuur zal erop toezien, dat de in de loop van de jaren met de gemeentelijke overheden, het Projectbureau Zuidas, de N.V. Zuidas (c.q. daarvoor in de plaats tredende rechtspersonen) of de RAI gemaakte afspraken of door hen gedane toezeggingen naar de letter worden uitgevoerd.

Wij zullen ons met alle ons ten dienste staande wettelijke middelen verzetten tegen het gebruik van het park als bouw- of opslaglocatie, toe- of afvoerweg, parkeergelegenheid, e.d., en tegen andere ongewenste ontwikkelingen.

Mocht in de planperiode duidelijk worden dat het zgn. dokmodel niet doorgaat, dan zal het bestuur verdere bebouwing van het Beethovenkavel aanvechten. Hetzelfde geldt al direct voor de aanleg van een kabels- en leidingenbrug.

De afspraak “Rood voor Groen – Groen voor Rood” zal zo concreet mogelijk worden vastgelegd.

Omdat het Zuidasgebied zelf moet voorzien in opvang en verwerking van het oppervlaktewater handhaaft het bestuur zijn standpunt dat de opvang van oppervlaktewater geen deel van die afspraak is, m.a.w. geen nieuwe waterpartijen in het park!

Zodra de RAI een vervolg geeft aan zijn plannen voor de bouw van een giga-hotel, zal het bestuur zich opnieuw verzetten tegen de massaliteit en de hoogte van zo'n dominant bouwwerk en zeer kritisch de voorgestelde aan- en afvoerroutes beoordelen alsmede de te verwachten licht- en geluidsproductie.

Bescherming en onderhoud bestaande park

Het park moet steeds zeer goed worden onderhouden: direct herstel van beschadigingen, ingrijpen bij schadelijke activiteiten, verwijderen van graffiti, schoonhouden van parkmeubilair en beelden, ledigen van prullenbakken, opruimen van zwerfvuil, e.d.; daarnaast uiteraard ook regelmatig schouwen, planmatig kappen en snoeien, tijdig doorsteken van duikers, vervangen van verdwenen bomen en andere gewassen, onderhoud en actualisering van de in 2008 geplaatste borden, e.e.a. als vastgelegd in het Beheerplan.

Het bestuur zal zich verzetten tegen eventuele voornemens het park bij werkzaamheden aan leidingen e.d. geheel of gedeeltelijk af te sluiten.

Contacten met de overheid

De verantwoordelijkheid voor een en ander ligt bij het Stadsdeel Zuid. Dat impliceert, dat het bestuur jaarlijks op beleidsniveau met het stadsdeel zo hard mogelijke afspraken moet zien te maken niet alleen over handhaving en uitvoering maar ook over planning en kwaliteit.

Waar van overheidswege toegezegde acties uitblijven, zal worden bezien of de vereniging deze zelf ter hand kan nemen. Zo niet, dan zal daaraan op toereikend niveau via rappels, lobbyen,, e.d., voortdurend worden herinnerd.

Monumentenstatus

De in 2005 verkregen gemeentelijke monumentenstatus biedt bescherming tegen plannenmakerij van de overheid of van derden binnen het oudste deel van het park. Eventuele pogingen daartoe stuiten immers op moeizame procedures, waarin wij volop gelegenheid hebben onze standpunten te laten horen. Maar waakzaamheid blijft geboden.

Communicatie

Een aantal plannen voor verbetering van de informatie over het Beatrixpak in de afgelopen jaren uitgevoerd: in 2005 verscheen het boekje “Het Beatrixpark – Kroniek van een Amsterdams Stadspark” en in 2008 een nieuwe versie van “het Groene Boekje” met een inventarisatie van de in de Artsenijhof aanwezige medicinale planten.

De door veel leden zeer gewaardeerde halfjaarlijkse “Nieuwsbrief” verschijnt sinds 2008 in full color, het aantal pagina's is toegenomen, evenals het aantal vaste rubrieken.

Ook de website www.vriendenbeatrixpark.nl groeide uit tot een informatiebron van allure, met een steeds actueel gehouden stroom van wetenswaardigheden. In het voorjaar van 2010 zal deze site een grondige professionele facelift krijgen, met nieuwe zoekfuncties, links, e.d..

In samenwerking met het stadsdeel werden op diverse plekken informatiepanelen geplaatst, waarin ook de in het park geldende spelregels te lezen zijn. Sommige van deze panelen worden periodiek door het bestuursleden voorzien van aanvullende gegevens.

Organisatie van activiteiten in het park

bijzondere activiteiten in het park

De betrokkenheid van de vereniging bij bijzondere activiteiten in het park zal onverminderd doorgaan: de vogelexcursies, de bomen- en plantenwandelingen, het zomerse muziekfestival zijn in de loop van de jaren tradities geworden. Er is ruimte voor nieuwe, kleinschalige initiatieven. Het bestuur acht het echter strijdig met het karakter van het park om daar grote dansfeesten o.i.d te (laten) organiseren.

Vrijwilligerswerk Artsenijhof

Vanaf eind maart tot begin november zijn al sinds het jaar 2000 elke dinsdagochtend en elke woensdagavond (tot het te donker wordt) onder auspiciën van de vereniging ruim 20 vrijwillig(st)ers bezig met het onderhoud van de medicinale kruidentuin (de “Artsenijhof”). Zij zullen in de komende jaren via bijscholing e.d. een toenemende deskundigheid aan de dag leggen. De planning en coaching van hun werkzaamheden is allengs professioneler geworden. Diverse plantenbedden worden jaarlijks heringedeeld en nieuwe vakken ingeplant. Dientengevolge moet ook periodiek het Groene Boekje worden herzien, dit keer vermoedelijk nog in het najaar van 2010. De vereniging heeft voor dit vrijwilligerswerk sinds 2007 jaarlijks een waarderingssubsidie van het stadsdeel Zuideramstel ontvangen.

Voor de opslag van materialen e.d. zal binnen afzienbare tijd gebruik kunnen worden gemaakt van het in 2010 /2011 bij het Kinderbadje te bouwen Parkgebouwtje

Overige prioriteiten

De vereniging zal naast de hierboven vermelde punten bijzondere aandacht besteden aan:

- het tegengaan van allerlei ongewenste ontwikkelingen en situaties als:
 - vandalisme en moedwillige vernielingen
 - vervuiling, m.n. door scholieren
 - zwervershutten en zwerversrommel
 - gemotoriseerd verkeer op de paden
 - graffiti op gebouwen, banken en ander parkmeubilair
 - honden in gebieden waar hun aanwezigheid niet is toegestaan
 - illegaal lozen op het water
 - afmeren van boten aan de parkzijde Zuideramstelkanaal en Boerenwetering
- het vervangen van groen dat elders in het park verloren gaat,
- het voorkómen (en eventueel bestrijden) van alle vormen van bouwoverlast. 10
- het zsm bereiken van goede afspraken over een vroegtijdige planten van “Groen voor Rood”- voorzieningen. De vereniging wil telkens (zoveel mogelijk in

- aansluiting op de aanvang van bouwplannen) het gekapte groen gecompenseerd zien door nieuwe aanleg, eventueel met een tijdelijke opslag van bomen en struiken in het park.
- duidelijkheid over planning en termijnen in de gemeentelijke besluitvorming

Tenslotte

ledenwerving

Het ledental van de vereniging heeft het in het vorige beleidsplan nagestreefde aantal van 1500 niet gehaald. Het aantal blijft min of meer stabiel rond de 1200 zweven. Weliswaar zijn er jaarlijks enkele tientallen nieuwe aanmeldingen, maar evenzeer vallen er jaarlijks door natuurlijk verloop enkele tientallen af. De vereniging kent nu eenmaal een groot aantal senioren als leden.

Het samengaan van de Stadsdelen Zuideramstel en Oud Zuid lijkt een goede aanleiding om de ledenwerving weer eens op de voorgrond te plaatsen. Overwogen wordt via flyer-acties e.d. de bewoners van aan het park grenzende buurten te benaderen.

Wij roepen de leden op om ook hun burens, vrienden en bekenden lid van onze vereniging te maken.

contributie

Het bestuur heeft uiteraard een tomeloze energie bij zijn inzet voor het behoud van het park. Gelet op de vele bedreigingen zijn energie en inzet helaas niet voldoende. Het tekent zich af, dat de vereniging in de nabije toekomst meermalen de gang naar de rechter zal moeten maken om zijn argumenten kracht bij te zetten. En dat kost geld.

Hoewel de vereniging nu een (zeer) gezonde financiële basis heeft, moet er rekening mee worden gehouden, dat die basis op termijn te smal kan worden.

Dat impliceert dat jaarlijks moet worden bezien of een verhoging van de contributie aan de orde komt. Dat onderwerp staat dus voortaan elke jaarvergadering op de agenda.

betrokkenheid

Het bestuur legt via de jaarstukken, de Nieuwsbrieven en de website steeds verantwoording af van zijn beleid en zijn activiteiten. De indruk bestaat, dat de leden het wel eens zijn met dat beleid en alles wat daar verder bij komt kijken. Toch heeft het bestuur regelmatig de behoefte om van de leden te vernemen welke zaken zij missen of toegevoegd willen zien. Ook dat wordt dus een vast agendapunt voor de jaarvergadering.

Uiteraard hoeft u met uw opmerkingen en ideeën niet te wachten tot de eerstvolgende jaarvergadering. Wellicht geeft dit beleidsplan u nu al aanleiding contact met het bestuur op te nemen. Of een bezoek aan het park...

Amsterdam, maart 2009